ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 29.5.2013
COM(2013) 381 final

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

с което се констатира, че Белгия не е предприела ефективни действия в отговор на препоръката на Съвета от 2 декември 2009 г.

{SWD(2013) 381 final}

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

с което се констатира, че Белгия не е предприела ефективни действия в отговор на препоръката на Съвета от 2 декември 2009 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 126, параграф 8 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Съгласно член 126 от Договора държавите членки трябва да избягват прекомерен бюджетен дефицит.

(2) Пактът за стабилност и растеж се основава на целта за осигуряване на стабилни публични финанси като средство за укрепване на предпоставките за ценова стабилност и висок и устойчив растеж, водещ до създаване на трудова заетост. Пактът за стабилност и растеж включва Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит[1], който беше приет, за да се насърчи своевременното коригиране на прекомерния дефицит по консолидирания държавен бюджет.

(3) На 2 декември 2009 г. по предложение на Комисията Съветът реши, че съгласно член 126, параграф 6 от Договора в Белгия[2] е налице прекомерен бюджетен дефицит. На същата датата Съветът, отново въз основа на препоръка на Комисията, прие препоръки по член 126, параграф 7, с които призова белгийските власти да предприемат действия в средносрочен план, за да сведат дефицита под 3 % от БВП най-късно до 2012 г.

(4) По-конкретно, с цел дефицитът по консолидирания държавен бюджет да се сведе под 3 % от БВП по надежден и устойчив начин, на белгийските власти бе препоръчано: а) през 2010 г. да въведат заложените в проектобюджета за същата година мерки за намаляване на дефицита, а през 2011 г. и 2012 г. да засилят

---

[1] ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6.

[2] ОВ L 125, 21.05.2010 г., стр. 34. Всички документи, свързани с процедурата при прекомерен дефицит за Белгия, са публикувани в интернет на адрес: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/belgium_en.htm

планираната фискална консолидация; б) през периода 2010—2012 г. да осигурят средногодишна фискална консолидация в размер на 0,75 % от БВП, с което да се спомогне да се възобнови низходящата тенденция при съотношението между брутния държавен дълг и БВП и то да се доближи до референтната стойност със задоволителни темпове чрез възстановяване на адекватно равнище на първичния излишък; в) да конкретизират мерките, необходими за коригирането на прекомерния дефицит до 2012 г., ако цикличните условия позволяват това, и да ускорят намаляването на дефицита, ако икономическата или бюджетната конюнктура се окаже по-благоприятна от прогнозираната към момента на отправяне на препоръките във връзка с процедурата при прекомерен дефицит; г) да подобрят механизмите за наблюдение с цел да се осигури спазването на бюджетните цели. В съответствие с разпоредбите на член 3, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1467/97, в препоръките си Съветът определи 2 юни 2010 г. за краен срок за предприемане на ефективни действия.

(5) Според прогнозата на службите на Комисията от есента на 2009 г., залегнала в препоръката на Съвета по член 126, параграф 7 от ДФЕС от 2 декември 2009 г., се очакваше белгийската икономика да отбележи растеж от 0,6 % през 2010 г. и 1,5 % през 2011 г. 2012 г. не беше включена в прогнозния период, но при допускане, че до 2015 г. голямата отрицателна разлика между фактическия и потенциалния БВП постепенно ще намалее, за 2012 г. се очакваше по-голям растеж в сравнение с 2011 г. През 2010 г. растежът на БВП значително надхвърли заложения в прогнозата на службите на Комисията от есента на 2009 г., през 2011 г. беше малко над предвидените 1,5 %, а през 2012 г. белгийската икономика отбеляза спад от 0,2 %.

(6) Въз основа на прогнозата на своите служби от пролетта на 2010 г., на 15 юни 2010 г. Комисията формулира заключението, че в съответствие с препоръката на Съвета от 2 декември 2009 г. Белгия е предприела ефективни действия за свеждане на бюджетния дефицит под референтната стойност от 3 % от БВП, и изрази мнението, че към дадения момент не е необходима допълнителна мярка в рамките на процедурата при прекомерен дефицит.

(7) От прогнозата на службите на Комисията от 2011 г. можеше недвусмислено да се заключи, че има опасност препоръката от 2009 г. във връзка с процедурата при прекомерен дефицит да не бъде спазена: крайният срок наближаваше, дефицитът все още бе доста над прага от 3 % от БВП, а бюджетът за 2012 г. все още не бе изготвен, като същевременно постигнатата към момента фискална консолидация бе по-ниска от препоръчаната. Комисията изрази своето безпокойство от тези факти и призова Белгия своевременно да предприеме необходимите мерки, за да се избегне ескалация на процедурата при прекомерен дефицит. През декември 2011 г. новосформираното правителство прие проектобюджет. На 11 януари 2012 г. Комисията стигна до заключението, че предвид преобладаващия към момента макроикономически сценарий (очакван растеж от 0,9 % съгласно прогнозата на службите на Комисията от есента на 2011 г.), мерките за бюджетна консолидация и допълнителното замразяване на разходите, през 2012 г. дефицитът би могъл да достигне 2,9 % от БВП. Поради това Комисията изрази мнението, че към дадения момент не е необходима допълнителна мярка в рамките на процедурата при прекомерен дефицит за Белгия.

(8) В новата оценка на действията, предприети от Белгия за коригиране на прекомерния дефицит до 2012 г. в отговор на препоръката на Съвета съгласно член 126, параграф 7 от Договора, се стига до следните заключения:

– Съгласно подаденото по процедурата при прекомерен дефицит уведомление за дефицита по консолидирания държавен бюджет през 2012 г., което бе валидирано от Комисията (Евростат), през 2012 г. дефицитът достигна 3,9 % от БВП. Това се дължеше отчасти на нуждата от спешна рекапитализация на банковата група Dexia в края на 2012 г., която увеличи бюджетния дефицит с 0,8 % от БВП. Крайният срок обаче нямаше да бъде спазен дори без тази операция, тъй като след отчитане на нейния еднократен отрицателен ефект дефицитът възлезе на 3,2 % от БВП. Освен това бюджетът за 2012 г. вече включваше значителни еднократни мерки в размер на около 0,4 % от БВП, предназначени за намаляване на дефицита.

– Първичното салдо се подобри, като дефицитът намаля от 1,9 % от БВП през 2009 г. до 0,4 % от БВП през 2010 г., а през 2011 г. остана като цяло стабилно. През 2012 г. първичният дефицит се покачи на 0,5 % — това беше отражение от рекапитализацията на Dexia, без която първичното салдо щеше да отбележи излишък в размер на 0,3 % от БВП.

– Средногодишната фискална консолидация от 2010 г. насетне се изчислява на 0,3 % от БВП, което е значително под препоръчаната от Съвета стойност 0,75 % от БВП. Коригираната с ефекта от ревизираните данни за растежа на потенциалния БВП и динамиката на приходите средногодишна фискална консолидация е по-ниска от половината от препоръчаната стойност. При прилагане на метода „отдолу нагоре“ кумулативното нетно въздействие на дискреционните мерки с постоянен характер се изчислява на около 2 % от БВП за периода 2010—2012 г. Това изчисление включва както мерките за намаляване на дефицита, така и известното увеличение на разходите поради решения от минал период във връзка с политиката (напр. изменения на социалните придобивки с оглед на социално подпомагане, бързорастящо субсидиране на работните заплати, които изплащат предприятията), с което фискалната консолидация частично се неутрализира. Освен това посочените дискреционни мерки в размер на 2 % от БВП не оказаха достатъчно влияние, за да се компенсира тенденцията за независимо нарастване на публичните разходи поради застаряването на населението и същевременно да се постигне препоръчаното подобрение на структурното салдо през периода на консолидация.

– През 2010 г. Белгия като цяло въведе заплануваните мерки за намаляване на дефицита, което се изрази в структурно подобрение в размер на 0,5 % от БВП, 0,25 процентни пункта от което се дължаха на сериозно снижаване на лихвените разходи. Номиналният дефицит спадна от 5,6 % от БВП през 2009 г. (което включваше 0,6 процентни пункта поради фактори с еднократно действие) на 3,8 % от БВП — стойност, която бе значително по-ниска от целевите 4,8 % от БВП, заложени от белгийските власти в програмата за стабилност от януари 2010 г., и се дължеше на факта, че макроикономическите резултати надминаха очакванията. През 2010 г. БВП нарасна с 2,4 %, докато в препоръката по процедурата при прекомерен дефицит се предвиждаше растеж от 0,6 %.

– Въпреки сравнително благоприятните макроикономически условия през първата половина на 2011 г. (годишен растеж на БВП от 1,8 %), номиналното салдо за същата година отбеляза несъществено намаление на 3,7 % от БВП в сравнение с целевите 3,6 % от БВП, заложени в програмата за стабилност за 2011 г. През 2011 г. структурното салдо се влоши с 0,1 %. Белгия не успя да се възползва от относително благоприятната икономическа обстановка, за да намали дефицита си, което до известна степен се дължеше на политическата криза на федерално равнище, обхванала периода от проведените през юни 2010 г. избори до декември 2011 г.

– През декември 2011 г. новосформираното белгийско правителство включи в бюджета за 2012 г. редица мерки за консолидация, които — съгласно бюджета и програмата за стабилност за 2012 г. — възлязоха на около 3 % от БВП. През март 2012 г. и октомври 2012 г. бяха предприети допълнителни мерки за компенсиране на отрицателното въздействие, което забавянето на икономическия растеж оказва върху бюджета. В края на 2012 г. се наложи правителствата на Белгия и Франция да увеличат капитала на банковата група Dexia, за да се коригира отрицателната позиция на нетните ѝ активи и да се даде възможност за организираното ѝ преобразуване. Тази операция оказа еднократно отрицателно въздействие върху дефицита на Белгия в размер на 0,8 % от БВП. Въпреки механизма за засилено наблюдение икономическият спад засегна държавните приходи по-сериозно, отколкото се очакваше, в резултат на което дефицитът на федерално равнище достигна 2,7 % от БВП (като се изключи въздействието от операцията с Dexia) в сравнение с целта от 2,4 %. Освен това, уведомлението по процедурата при прекомерен дефицит от април 2013 г. показа, че на равнище местно управление целта за дефицита не е изпълнена (-0,3 % от БВП вместо -0,2 % от БВП) — резултат, който беше само частично компенсиран от факта, че регионите и общините отбелязаха по-добри резултати от очакваните (-0,1 % от БВП вместо -0,2 %). През 2012 г. структурното салдо по бюджета се подобри с 0,5 процентни пункта от БВП. Широкообхватните мерки на правителството бяха частично неутрализирани от растящите лихвени разходи, от отрицателното въздействие на автоматичната индексация на работните заплати и социалните придобивки спрямо инфлацията за предходния период и от значителното увеличение на разходите за пенсии.

– Държавният дълг нарасна от 84,0% от БВП през 2007 г. на 99,6 % от БВП през 2012 г. 6,5 процентни пункта от това увеличение се дължат на динамиката на дефицита и на БВП, а 9 процентни пункта — на външни фактори, свързани предимно с операции по реструктуриране на финансовия сектор под формата на увеличаване на собствения капитал.

(9) С цел да се гарантира спазването на фискалните цели Белгия предприе някои мерки за укрепване на механизмите за наблюдение, каквито бяха, например, създаването на комитет по наблюдението през 2010 г. и засиленото наблюдение на изпълнението на бюджета през 2012 г. При все това, при коригирането на фискалната рамка не бе постигнат съществен напредък, така че да се гарантира задължителният характер на бюджетните цели на федерално и подфедерално равнище и да се увеличи прозрачността по отношение на разпределението на тежестта и отчетността на различните равнища на управление.

(10) Това води до заключението, че действията на Белгия в отговор на препоръката по член 126, параграф 7 от Договора, приета от Съвета на 2 декември 2009 г., са недостатъчни. Белгия не успя да преодолее прекомерния дефицит до 2012 г. Фискалната консолидация е значително по-ниска от препоръчаната от Съвета, като за 2011 г. дори напълно отсъства,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Белгия не е предприела ефективни действия в отговор на препоръката по член 126, параграф 7 от Договора, приета от Съвета на 2 декември 2009 г.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Кралство Белгия.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател